

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:

Norman Vincent Peale with Hasan Abdullah Ismaik
THE POWER OF POSITIVE THINKING: Interfaith 21st
Century Edition

Original English language edition published by 1952, 1956 by
Prentice-Hall, Inc.

Copyright renewed © 1980 by Norman Vincent Peale

Commentary and annotations © 2022 by Hasan Abdullah Ismaik

Translation Copyright © 2025 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo.

All rights reserved.

ISBN 978-86-10-05732-4

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

**NORMAN VINSENT PIL
HASAN ABDULAH ISMAIK**

Međuversko izdanje
za XXI vek

MOĆ

POZITIVNOG

MIŠLJENJA

II

Prevela Branka Stamenković

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2025.

Za omladinu svih nacija, rasa i religija sa sve četiri strane sveta, koja je već umorna od života, iscrpljena od razmišljanja i koja se očajnički odrekla svojih snova i nada. Svet koji će naslediti – a kojem prete pandemije, globalno zagrevanje, beskrajni ratovi, prirodne katastrofe i krize svih vrsta – ekonomske, moralne i duhovne – doveo ih je do ivice očajanja i beznačajnosti. Njih posebno pozivam da usvoje moć pozitivnog razmišljanja. Naoružani nadom u budućnost i trima svetim knjigama kao vodiljama, molim se da shvate da je odgovor u veri, kao što je bio u prošlosti, kao što je danas i kao što će uvek biti.

Hasan Abdulah Ismaik

SADRŽAJ

Napomena izdavača	9
Prolog	13
Zašto religija?	27
Predgovor	33
Uvod	37
1. Verujte u sebe	41
2. Duševni mir daje snagu	63
3. Kako da vam nikada ne ponestane snage	83
4. Uverite se u moć molitve	100
5. Kako ostvariti ličnu sreću	124
6. Nemojte se više ljutiti	143
7. Očekujte najbolje i biće tako	167
8. Ne verujte u poraz	192
9. Kako se osloboditi stalne zabrinutosti	211
10. Moć rešavanja ličnih problema	228

Norman Vinsent Pil i Hasan Abdulah Ismaik

11. Kako koristiti veru za isceljenje.....	246
12. Kad snaga izda, pokušajte ovaj recept za zdravlje.....	268
13. Priliv novih misli može vas preporoditi.....	282
14. Opustite se da bi se vaše snage oslobodile bez napora ...	304
15. Kako da vas ljudi zavole.....	320
16. Recept za slomljeno srce.....	337
17. Kako se napajati višom silom.....	354
Epilog.....	373
Zaključak.....	375
Norman Vinsent Pil.....	379
Hasan Abdulah Ismaik.....	381

NAPOMENA IZDAVAČA

PREDLOG DA SE DOMET BEZVREMENOG KLASIKA PROŠIRI NA SLEDBENIKE TRI VERE

Inspirativna knjiga *Moć pozitivnog mišljenja*, autora velečasnog dr Normana Vinsenta Pila, predstavlja jednu od najuticajnijih knjiga modernih vremena. Objavljena je 1952. godine i odmah postala hit, provodeći 186 nedelja na listi bestselera *Njujork tajmsa*, podstičući rađanje celog žanra literature samopomoći. Prodata je u više od 24 miliona primeraka širom sveta i prevedena je na 42 jezika. Jedan od njih je i arapski, nakon čega je privukla pažnju Hasana Abdulaha Ismaika.

Šta je to u radu jednog američkog protestantskog sveštenika moglo privući pažnju muslimanskog Arapina milijardera, s obzirom na to da je on umro kada je gospodin Ismaik još bio tinejdžer?

Privukla ga je jednostavna snaga dvostrukog uverenja velečasnog Pila da naše misli i osećanja diktiraju naša dela, kao i da pozitivnost može da nam transformiše život. Da bi savladao negativnost, velečasni Pil citirao je afirmacije koje je izvlačio iz hrišćanskih svetih tekstova. S obzirom na to da je proučavao

sve tri avramske Biblije, gospodin Ismaik je odmah prepoznao bliske paralele između odeljaka Biblije kralja Džejmsa, koje je izdvojio velečasni Pil, i tri knjige Hebrejske Biblije, to jest Tanaha: Tore, Neviima i Ketuvima.

Taj moćni blesak uvida inspirisao je ovu knjigu: izdanje klasične verzije uz dodatke analognih citata iz Kurana i Hebrejske Biblije, a koji ponavljaju i naglašavaju biblijske lekcije velečasnog Pila. Knjiga *Moć pozitivnog mišljenja* dosad nije doživela punu dobrodošlicu među nehrišćanima. Nakon proučavanja tri avramske Biblije, a nakon što je takođe iskusio duhovnu snagu knjige velečasnog Pila u sopstvenom životu, gospodin Ismaik veruje da bi ovo dopunjeno međuversko izdanje moglo dopreti do ljudi svih vera – i to ne samo kako bi ih navelo da ispune svoj potencijal već da bi im takođe otvorilo oči za zajedničku filozofiju i verovanja sve tri avramske religije. On takođe čvrsto veruje da je razočaranim mladim ljudima, koje stalno sreće na svojim putovanjima, naročito potrebna njena svetla staza ka nadi. Neka ih ova knjiga inspiriše da detaljnije istraže veličinu i veličanstvenost svetih knjiga, koje će ih voditi putem duhovnog spasenja, utrtim kontemplacijom i strpljenjem.

Knjiga *Moć pozitivnog mišljenja II: međuversko izdanje za XXI vek* obezbeđuje ujedinjujući i univerzalan glas u našem polarizovanom svetu. Poruka knjige je univerzalna: Bez obzira na to s kakvim se izazovima suočavamo, svi imamo moć da se uzdignemo iznad njih prevazilazeći sumnju u sebe, cinizam i očajanje. Velečasni Pil je pozivao da odnegujemo „skromno, ali razumno samopouzdanje“ da bismo mogli „osloboditi svoje unutrašnje moći“. Da bismo to samopouzdanje postigli, potrebni su nam čvršći temelji od živog peska ljudskih ograničenja i straha.

Sve tri glavne monoteističke avramske religije – judaizam, hrišćanstvo i islam – nude istu stazu, kroz veru, ka tom božanskom temelju. Za kulture koje su prečesto razdvojene razlikama, ovo međuversko izdanje klasičnog dela predstavlja moćnu afirmaciju načina na koji naša zajednička religijska učenja mogu odrediti iste korake koje moramo napraviti na stazi kojom idemo, kako bismo dobili milost i inspiraciju od zajedničkog Boga koga delimo.

Vilijam Gledston, izdavač

PROLOG

Moć pozitivnog mišljenja zvuči poput naslova iz nekog drugog vremena i sveta koji je bio mirniji od našeg. Međutim, ovo klasično delo je i danas relevantno koliko i kada je štampano prvi put – a možda čak i potrebnije.

Shodno velečasnom dr Normanu Vinsentu Pilu, pozitivno razmišljanje nije naivni optimizam, već „skromno, ali razumno samopouzdanje“ da se možemo uzdići iznad izazova. „Šteta je“, pisao je, „što ljudi dozvoljavaju da ih poraze problemi, brige i teškoće ljudskog postojanja, a to je potpuno izlišno.“

Kako poraz može biti izlišan? Tako mnogo toga u životu – naše lične okolnosti, lična ograničenja, dela drugih ljudi – izgleda kao da je van naše kontrole. Da li ćemo uspjeti ili doživeti poraz deluje pre kao stvar sreće nego volje. Velečasni Pil bio je mišljenja da, kada dozvolimo negativnosti da nam dominira umom, podležemo porazu. Između ostalog, sumnja u sebe, strepnja i strah programiraju nas da doživimo poraz. Ne možemo izmeniti stvarnost s kojom se suočavamo, ali uvek možemo promeniti način na koji razmišljamo o njoj.

Ako uspemo da se odupremo destruktivnim idejama, otvaramo prostor za pozitivna osećanja i delovanje koje vodi ka duševnom miru, energiji i vitalnosti; oslobađanju od briga i bola u srcu; ličnom ispunjenju i profesionalnom trijumfu.

To je ogromno obećanje. Međutim, pozitivno razmišljanje, onako kako ga je definisao velečasni Pil, prevazilazi čist optimizam. Da biste ga postigli, potrebno je da prvo pogledate van sebe i sopstvene uske mašte. Stisak štetnih misli popušta kada prizovemo višu silu – tako što „kanališemo duhovnu moć“ koja se zasniva na osnaživanju naše vere u Boga i apsolutne vere u Njega, kako je to rekao velečasni.

Kada sam otkrio ovu knjigu, te ideje su me šokirale zato što su bile tako bliske mojim sopstvenim. Mnogi ljudi pozitivnost povezuju s ličnim temperamentom ili je smatraju reakcijom na uslove u kojima se dobro osećamo. Međutim, za mene je to sila koja nas navodi da živimo punim plućima, da ovladamo sopstvenim svetom i ostavimo ga u boljem stanju nego u onom u kom smo ga zatekli. To nije intelektualan i logičan proces, već emocionalno bogatstvo prepuno nade. Pozitivno razmišljanje predstavlja energiju koja hrani našu inicijativu i hrabrost, i podstiče naše napore i samopouzdanje.

To postaje jasno kada shvatimo i prihvatimo da je u prirodi života da bude ispunjen teškoćama i preprekama. Mučićemo se i posrtati baš kao što su to činili i proroci i glasnici pre nas. Kao što se savetuje u novoj verziji Biblije kralja Džejmsa: „Uzmite, braćo moja, za ugled stradanja proroke, koji govoriše u ime Gospoda“ (Poslanica Jakovljeva 5:10). Kao i njima, sama vera u Boga i nama predstavlja jedinu snagu na koju se možemo osloniti dok idemo napred. Baš kao što su proroci pobeđivali

zahvaljujući duhovnoj snazi, isto će pobeđivati i svako ko otvori srce za veru u Boga i veru u Njega.

Bez te energije smo zarobljeni u začaranom krugu negativnog razmišljanja, osećanja i ponašanja. Na nivou razmišljanja, puni smo oklevanja i sumnje u sebe, prepuni smo ideja, ali opiremo se delovanju. Na nivou osećanja, preplavljuju nas emocije neobuzdane razumom neke sveobuhvatne filozofije, pa smo skloni tome da divlje ulećemo u akciju. Pozitivno razmišljanje zahteva usklađivanje misli i osećanja, koje vodi konstruktivnom ponašanju, a koje prihvata život, sa svim njegovim dobrobitima i bolom, umesto da ga odbacuje.

Tako mnogo mladih ljudi koje srećem živi zarobljeno u tom negativnom krugu. I ja, svakako, saosećam s njihovim nedaćama. Živimo u vremenu izuzetno dubokih podela i konflikata: na globalnom, društvenom, religijskom i ekonomskom nivou. Neumoljivi ciklusi vesti i društvenih medija svakodnevno raspiruju plamen nemira. Mladi ljudi na ličnom nivou očajnički pokušavaju da ostvare sve svoje ambicije, zarade pristojnu platu, pronađu duhovno ispunjenje ili čak pronađu neko udobno mesto u svetu.

Beznadežnost često vodi destruktivnom ponašanju, koje oštećene duše melje mlinom negativnosti, očekivanih poraza i razočaranja.

Kako da promenimo taj način razmišljanja? Odavno verujem da promena počinje nakon što shvatimo da smo stvorenja koja je Bog izabrao da budu Njegovi regenti – da na zemlji delamo u Njegovo ime. Bog nas je, za razliku od svih drugih stvorenja, obdario moćima razmišljanja kako bismo mogli razaznati dobro od zla, pokoriti se Njegovim zakonima i, što je najvažnije,

kako bismo mogli da Mu odamo počast tako što ćemo obogatiti svoje prolazno postojanje.

Ukoliko svesno doživimo povezanost s božanskim i manifestujemo Njegov duh kroz svoja dela, neće biti moguće da živimo potišten i poražavajući život. Slažem se i pozdravljam uverenje velečasnog da mi svoj ljudski potencijal dostižemo kroz unutrašnje razumevanje, življenje svoje vere i kanalisiranje sopstvene duhovne moći.

Moć pozitivnog mišljenja nije nikakvo misionarstvo. To je veoma zanimljiva zbirka priča o problemima s kojima su se suočavali parohijani velečasnog Pila za vreme dok je bio sveštenik u njujorškoj Mramornoj kolegijalnoj crkvi. To su teškoće koje svi doživljavamo: osećaj inferiornosti ili neprikladnosti, parališuća briga, naizgled nepremostive prepreke, srceparajući bol i gubitak.

Velečasni Pil opisao je kako je savetovao te stradalnike da bi nam pokazao da možemo podneti teškoće ukoliko ojačamo svoju vezu s božanskim. Tehnike koje je koristio kako bi im olakšao patnje crpao je iz hrišćanske vere i knjiga Starog i Novog zaveta, tačnije, iz Biblije kralja Džejmsa.

Nehrišćanima bi takva rešenja mogla delovati neprivačno. Mnogi kojima sam od srca preporučio ovu knjigu potpuno su pogrešno protumačili njenu poruku kao hrišćansko pokrštavanje. Međutim, ja sam je čitao širom otvorenog uma i uspeo sam da pronađem snažne sličnosti između islamskih učenja i hrišćanskih lekcija velečasnog Pila, počevši od njegovog uverenja da je vera izvor misli koje podržavaju život. Međuzavisnost

vere i razuma dobro je predstavljena u islamskoj tradiciji.* A posebno me je inspirisala sličnost svetih tekstova, koje citira velečasni Pila, sa odlomcima iz Kurana. Što sam pažljivije čitao, to sam pronalazio jači eho naše Svete knjige i hadisa, kojih sam se pridržavao.** Fasciniran tim paralelama, okrenuo sam se i Hebrejskoj Bibliji (Tanahu) i otkrio iste sličnosti lekcija i učenja.

Počeo sam na lekcije u ovoj knjizi da gledam kao na odličan putokaz za duhovno putovanje od anksioznosti i nesposobnosti do osnaživanja. Kao da je svaki odlomak iz Biblije, uz ekvivalente islamskih i hebrejskih tekstova, postao lampa koja obasjava putovanje ponekad grubom i mračnom stazom života.

Naše vreme smatra se istinski surovim dobom za mlade, naročito za one koji pate zbog gubitka nade, jer su napustili svod avramskih religija pošto nisu pronašli nikog da ih navede u njihovom pravcu niti da ih upozna sa snagom i pozitivnošću sadržanim u tim svetim knjigama. U knjizi *Moć pozitivnog mišljenja* velečasnog Pila pronašao sam baklju koja može osvetliti put tim

* Vizija pozitivnog razmišljanja velečasnog Pila potiče od filozofije Svetog Avgustina (354–430. godine n. e.), hrišćanskog teologa koji se proslavio pisanjem: „Vera nagrađuje razumevanjem. Stoga nemoj pokušavati da razumeš da bi verovao, već veruj da bi razumeo.“ Muslimanski filozofi i učenjaci su tu ideju odveli korak dalje. Mutaziliti, koji su delovali od VIII do X veka, smatrali su da šerijat (religiozni zakon) odobrava ono što odobrava um, a odbacuje ono što um smatra prekorim. Abu Nasr el Farabi, filozof i naučnik iz IX veka, pričao je da šerijat (religija) ima dvostruku ulogu: da ljude navodi na ljudsko savršenstvo i da stvara harmoniju u ljudskim zajednicama. Andaluski polihistor i filozof Ibn Rušd (Averoes), koji je pisao u XII veku, prelepo je sumirao vezu između filozofije (mudrosti) i religije (šerijata) kao „jedinstvo istine“. Tvrdio je da je filozofija neophodna kako bi obogatila veru, a da je vera neophodna da bi vodila čovečanstvo; stoga, pošto je istina cilj i jednoj i drugoj, one nisu kontradiktorne, već komplementarne. Rabin Menahem Mendel iz Kocka (1787–1859), poznat kao rabin Kockanin, možda je to i najbolje i najsazetije rekao sa svoje dve opservacije: „Gde je Bog? Gde god mu je omogućen pristup.“ I: „Onaj ko Boga ne vidi svuda, ne vidi ga nigde.“

** To je ono što je prorok Muhamed, mir s njim, izrazio u hadisu koje objavljuju šeići Muhamed Buharija i Muslim ibn el Hadžadž (imam Muslim): „Najbliži sam Isusu, Marijinom sinu, od sveg čovečanstva ovoga sveta i sledećeg života. Rekli su: 'O, Alahov glasniče, kako to?' Potom je on rekao: 'Proroci su braća po veri od druge majke. Njihova je religija, međutim, jedna, i nema apostola među nama [Muhameda i Isusa Hrista].“ Značenje ovog hadisa je da se zakoni proroka mogu razlikovati, u zavisnosti od vremena i uslova u kojima su primljeni, ali da je izvor sve vere jedan istinski Bog.

izgubljenim ljudima. Molim se da će dodaci originalnoj knjizi mladim ljudima – bez obzira na to da li su hrišćani, muslimani ili Jevreji – omogućiti pristup svetim odlomcima, koji im mogu pomoći da očuvaju svoju veru i zaštite ih od negativnih misli i uticaja. Verujem da je spasavanje tih mladih ljudi bio osnovni cilj koji je velečasni Pil želeo da postigne svojom genijalnom idejom da predstavi svakodnevne priče iz života i potom otkrije stazu koja može voditi povratku veri u Boga i Njegova učenja. Bio sam toliko inspirisan tim otkrićima da sam osmislio ovo prošireno izdanje korišćenjem osnovnih tekstova tri najveće svetske avramske religije.

Njegova priprema za objavljivanje predstavljala je radostan čin duhovnog turizma, potvrđujući i produbljujući sopstvenu veru. Činjenica da sve tri svete knjige nude slične reči mudrosti kako bi nas utešile i vodile kroz životna iskušenja izuzetno je umirujuća* – i predstavlja nepobitnu potvrdu da Bog brine o nama.

„Onaj ko se ne zahvaljuje ljudima, ne zahvaljuje se Alahu“ važna je religijska izreka u sve tri avramske religije. Njeno značenje je istovremeno jednostavno i duboko. Zahvaljivanje drugima na usluzi koju su nam učinili predstavlja dobro delo koje odražava dobrotu i lepo ponašanje, koje je Bog propisao ljudima. Kao što Bog pita u Kuranu: „Zar nagrada za dobro učinjeno delo može biti nešto drugo do dobro?!“ (Er Rahman 60).

Zahvalnost koju izražavam u ovom predgovoru za veliki uticaj koji je ova knjiga imala na mene i za snagu koju mi je podarila u

* Sećam se iz Kurana božjeg odgovora svom glasniku Ibrahimu, kada ga je pitao kako oživljava mrtve. „A kada Ibrahim reče: 'Gospodaru moj, pokaži mi kako mrtve oživljuješ!' On reče: 'Zar ne vjeruješ?' 'Vjerujem', odgovori on, 'ali bih da mi se srce smiri'“ (El Bekare 260).

privatnom životu, ujedno je i zahvalnost velečasnom Pilu. Živo se sećam jednog dana, ubrzo nakon što sam počeo da radim na ovom novom izdanju knjige. Bio mi je rođendan. Pripremao sam se da organizujem veliki broj tabela i beležaka o sličnim tekstovima iz tri svete knjige. Želeo sam da to završim pre odlaska na omanju proslavu rođendana, koju je moja porodica planirala kod kuće. Sudbina je, međutim, imala druge planove. Datum mog rođendana postao je datum smrti moga oca.

Bio sam izuzetno blizak s ocem, ne samo zato što smo živeli u istoj kući već i zato što sam s njim mogao da razgovaram o bilo kakvim mislima i idejama. Bio mi je najbolji i poverljiv prijatelj, najvažniji čovek koga sam ikad poznao. Jedinstven uzor, koji je kombinovao beskrajnu dobrotu i nepokolebljivu čvrstinu, bio je strpljiv i pun ljubavi, nikad ne oklevajući da ljudima pomogne na sve moguće načine. Nakon što mu se dijabetes pogoršao, vođenje računa o njemu postalo je glavni deo mog dana. Nesposoban da zamislim život bez njega, poslednje dane njegovog života proveo sam potpuno nesvestan mogućnosti da ga mogu izgubiti.

Priznajem da sam od trenutka njegove smrti, tokom priprema za sahranu i pogreb, osećao da me on, kao i uvek, čuva i da, kao i uvek, nadgleda i štiti sve moje poslove. I da je, kao i uvek, bio dostupan za konsultacije o mojim odlukama, uključujući i one o njegovoj sahrani i pogrebu. Očigledno je da sam, u psihološkom smislu, bio u fazi potpunog poricanja.

Njegova smrt postala je nepobitna činjenica tek kada se pogreb završio, a ja se vratio u kuću, koja više nije bila ispunjena njegovim prisustvom, mudrošću i ljubavlju. Osećao sam nepodnošljivu tugu. Nisam mogao više da prepoznam svoj život.

Dubina tuge iskušavala je sve ono što sam negovao u svakoj pori svog bića – predanost božjoj volji i snagu pozitivnog razmišljanja zasnovanog na veri.

Na kraju je moj spasitelj bila vera u moja uverenja. Kao prvo, smrt i život su u božjim rukama. Drugo, smrt je prelaz u drugi život, koji je večan, jer podrazumeva povratak Bogu. Kao što Kuran kaže: „A ti, o dušo smirena, vrati se Gospodaru svome zadovoljna, a i On tobom zadovoljan, pa uđi među robove Moje i uđi u Dženet moj!“ (El Fedžr 27–30).

Tokom dana koji su usledili, utešila me je moja vera u Boga. Mada mi to nije umanjilo tugu, sprečilo me je da upadnem u ponor očajanja i utučenosti. Vera u Boga i verovanje da se nakon smrti vraćamo Njemu dali su mi snagu da prihvatim činjenicu da moj otac nije prestao da postoji, već da je evoluirao u potpuno drugačije stanje nego što je to moje stanje na Zemlji.

Dok sam se pomaljao iz magle tuge, počeo sam da se pitam kako je nevernicima kad izgube nekog voljenog. I počeo sam bolje da razumem odlomak iz hrišćanske Biblije: „Jer ako živimo, Gospodu živimo; a ako umiremo, Gospodu umiremo. Ako dakle živimo, ako umiremo, Gospodnji smo“ (Poslanica Rimljanima 14:8). Slično tome, u Hebrejskoj Bibliji: „Da pođem i dolinom sena smrtnoga, neću se bojati zla; jer si ti sa mnom; štap tvoj i palica tvoja teši me“ (Psalmi Davidovi 23:4).

U godinama pre očeve smrti, najteže što sam ikad doživeo bila je potlačenost koju sam trpeo zbog nepravde, i mada potlačenost i nepravda obično osobu vode u očajanje i slepu osvetu, metod pozitivnog mišljenja, kako ga je izneo velečasni Pil, bio mi je dovoljan da tome odolim.